

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 21. března 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

NACISTICKÉ LÁGRY OPTIKOU ARCHEOLOGIE PŘEDSTAVÍ VÝSTAVA V PANENSKÝCH BŘEŽANECH

Svébytný obraz nacistických lágrů přináší výstava v Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech, která bude k vidění od 23. března do 30. září. Osobní předměty vězňů, rukodělné výrobky i zdánlivě banální předměty jako obaly od potravin nabídnou nový pohled na tuto součást temného dědictví 20. století. Autory expozice jsou badatelé z Archeologického ústavu AV ČR, Praha, Západočeské univerzity v Plzni, Národního památkového ústavu v Ústí nad Labem a Oblastního muzea Praha – východ v Brandýse nad Labem.

„Výpověď archeologických nálezů přináší svébytný pohled na fenomény, jako jsou holokaust Židů, Romů a Sintů, nucená práce nebo každodennost válečného života,“ říká Jan Hasil z Archeologického ústavu AV ČR, Praha. „V rámci výstavy se snažíme ukázat, že věci vypovídají o pohnuté minulosti stejně autenticky jako například úřední dokumenty nebo pamětníci. Právě tyto věci byly totiž každodenními partnery lidí, s nimiž se ocitly za dráty.“

Obyčejné věci jako svědci života v lágrech

Návštěvník výstavy se seznámí s archeologickými výzkumy v romském koncentračním táboře v Letech u Písku, v zajateckém táboře Rolava v Krušných horách, ženském pobočném koncentračním táboře Svatava na Sokolovsku i v největší táborové aglomeraci v ČR v Holýšově na Plzeňsku.

„Vystaveny budou například zbytky stravy válečných zajatců, osobní předměty vězňů Romů, rukodělné výrobky zajatců a vězňů i zdánlivě banální předměty, jako jsou obaly od potravin z balíčků Červeného kříže, které jsou pro archeology cennými prameny poznání poměrů v internačních zařízeních,“ říká Pavel Vařeka ze Západočeské univerzity.

„I zdánlivě banální předměty jsou pro archeology cennými prameny poznání poměrů v internačních zařízeních.“

Tragickou pitoresknost světa lágrů dokresluje samotný výstavní prostor v někdejší rezidenčním komplexu nacistických prominentů v Panenských Břežanech. Jeho součástí totiž byl jeden z nejmenších pracovních táborů na našem území, který fungoval v rámci domácnosti vdovy po R. Heydrichovi.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Jaroslav Řídký
Archeologický ústav AV ČR, Praha
ridky@arup.cas.cz
+420 734 445 333

Komplexní obraz díky úzké spolupráci badatelů

Výstavu pořádá Oblastní muzeum Praha – východ v Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech. Představuje výsledky obou týmů, které archeologii perzekučních zařízení na území Čech od roku 2013 systematicky rozvíjejí; jeden je založený na spolupráci Archeologického ústavu AV ČR v Praze s NPÚ Ústí nad Labem, druhý sestává z pracovníků Západočeské univerzity v Plzni. Exponáty a historické dokumenty dále poskytly Muzeum romské kultury v Brně, Muzeum Sokolov a Město Holýšov. Výstava se koná v rámci výzkumného programu Strategie AV21 Odolná společnost pro 21. století.

Více informací:

Mgr. Jan Hasil, Ph.D.

Archeologický ústav AV ČR, Praha

+420 605 364 215

hasil@arup.cas.cz

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV | ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISTE V ÚSTÍ NAD LABEM

KATEDRA ARCHEOLOGIE
FF ZČU

Fotografie:

Zápis v památníku vězeňkyně pobočného koncentračního tábora Svatava
FOTO: I. Hrušková

I za dráty zůstává člověk hřavou a tvořivou bytostí. Kámen ze hry domino a rukodělný cínový odlitek ve tvaru psí hlavičky ze zajateckého tábora Rolava
FOTO: Z. Kačerová

Obaly od výživných potravin zaslaných v balíčcích Červeného kříže francouzským zajatcům tábora Rolava
FOTO: Z. Kačerová

V nacistický tábor mohly být přeměněny i zcela nenápadné stavby; sýpka v Městě Holýšově, která sloužila jako ubytování vězeňkyně koncentračního tábora.
FOTO: P. Vařeka

Momentka z výzkumu romského koncentračního tábora v Letech u Písku
FOTO: P. Vařeka

Návštěvníky druhovědeckého důlního závodu a zájateckého tábora Rolava nově provede aplikace pro chytré telefony.